

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a „Képes Világlap”-pal együtt.
Egész évre 8 kor, félévre 4 kor, negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A húsdrágaságról

hétről-hétre jeremiádok jelennek meg az ujságokban. Nemcsak a fővárosi lapok vannak tele panaszokkal, hogy a hus ára hihetetlen arányban nő, — hanem a vidéki lapok is és egyértelműleg constatálják, hogy ez az állapot türethetetlen, ezen előbb-utóbb segíteni kell.

Egy-két év óta a hus ára megkészsereződött. Megkészsereződött anélkül, hogy erre ok lett volna. A vidéki városok most is olyan népesek, a felhajtás talán nagyobb is, mint ezelőtt, — a fogyasztásra szánt állatok ára egy fillérrel sem emelkedett, — a hus ára mégis nő, nő.

Szinte érthetetlen előttünk, hogy miért a husárok ily nagymérvű emelkedése? Eddig úgy volt, hogy ha a fogyasztási cikkek nagyobb mérvben termeltettek, úgy azokat olcsóbb áron szerezhetjük be. Vagyis, nagyobb kínálat mellett, a fogyasztó közönség tisztességes árakon tudta beszerezni szükségletét.

Most éppen ellenkezőleg van. A vásárok tömve vannak állatokkal, potom árakon kínálják őket, azért a levágott állat husa egy fillérrel sem csökken,

hanem folyton emelkedik 20—30 százalékkal.

Csak az a csodálatos, hogy a husárok ily nagymérvű emelkedése mellett a husfogyasztás nem csökken, sőt emelkedik. Ha ezelőtt 80 fillérért vittünk el egy kiló borjuhust, most 1 korona 60 fillérért kapjuk meg azt. Akkor is megvettük a húst, most is megvesszük, nem törődünk a drágasággal, a husra szükségünk van, a nélkül megélni nem tudunk.

A husárok folytonos emelkedését én a nagy fogyasztással magyarázom meg. Eddig napokig meg tudtunk lenni hus nélkül és ma? ma már nem mulhat el egy ebéd, vagy vacsora, hogy asztalunkon hus ne legyen. Akármilyen hus legyen a mézárszékekben, árát nem kérdezzük, hanem elhozzuk, mert hus nélkül egy napig sem tudunk meglenni, pedig az a hus rossz, élvezhetetlen és mérhetetlen drága.

Rengeteg pénzt kiadunk husra és örülünk, ha kapunk húst. A fővárosban még csak örülhet a közönség, mert jó húst kap drága pénzen, de a vidék drága pénzért nem kap semmit, vagy olyan öreg húst, hogy a hussal együtt vasfogakat kellene adni a mézárosnak, mert azt emberi fogakkal megrágni nem lehet.

Kunszentmárton régóta küzd a hus-

drágaság ellen, de eredmény nélkül. Megpróbálta a próbavágásokat, kimérték egy olesó borjut, vagy tehenet, ideig-óráig a mézárszékekben is estek az árak, de megszünt a próbavágás és ezzel az olcsóbb hus is megszünt. A drágaság nálunk rémisztő, a hus pedig rossz. Sőt örülhetünk, ha lehet kapni.

A szomszéd városok már megmozdultak, hogy ezen a bajon segítve legyen, mert belátták, hogy így tovább nem mehet. Szolnokon a polgármester összehívta az összes huskimérő iparosokat, hogy a husárat azon az értekezleten állapítsák meg. Az iparosoknak csak egyötöd része jelent meg, a többi nem. Erre a polgármester felhívta az összes iparosokat, hogy a husárat 8 napon belül szállítsák le, mert ha ezt nem teszik, úgy Szolnok városa egy hónapon belül felállítja a hatósági mézárszéket.

Nem tudunk másképpen védekezni a húsdrágaság ellen, mint Szolnok városa. Nincs más fegyver a kezünkben, csak a hatósági husszék, mert míg azt fel nem állítjuk, addig egy szót se beszélünk a husárok leszállításáról. Míg azt fel nem állítjuk, addig szeretnek bennünket a huskimérő iparosok, mert tudják, hogy a húst megvesszük, mert arra szükségünk van.

Keleti ablakom.

A „Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.

Irta: Szentimrei Mártha.

Néma szobámba bármikor lépek be
Reggel, vagy délelőtt: vakhomály fogad.
Sokszor úgy érzem, mesebeli kvártély,
Árnyékpalota, mély tenger alatt.

Ragyogó napfény élető sugára
Utat hoztam csak hunytában talál.
Felhővankosról lázvörösen néz be,
Mosolya csupán búcsúzás, halál.

Mindkét ablakom iskolára nyílik,
Munkám feledni tőlük nem lehet.
Komor falon előttem: kötelesség!
Korbács suhog a rabszolga felett.

Úgy imádom a nyíló, szép virágot!
Apolom, óvom, öntözöm tövét.
Hiába! Mert, hogy napsugár nem éri...
Im haldokolva hajtja le fejét.

Magam is árnyék — imbolygok szobámban —
Lelkembe nem hat egy sugárnyi fény.
Haldokló koldús ágya mellett kint,
Tölem már fut a sóvárgott remény.

Mert napom, éjjem, bántón egybeolvad,
Ha írogatva szövök itt mesét.

Soraim fölé hajlanak bús árnyak,
És amit írok, az is mind sötét.

Most csákány koppan. Zajongva szilánkra
Török, hull széjjel a százezes fal.
Porfelhő zúg fel, omlik le sok téglá,
Már nyílik egy rés... most... most... diadal!

Mély fényzuhatag ömlik be szobámba!
Térdreborulva nézem e csodát:
Hajnal-karjából éppen bontakozó
Reggeli napfény izzó bíborát!

Rózsás regg' virrad a dérlépett tájra
És bemosolyog hozzám is az ég.
Enyém vagy újra úszó báránnyelleg
És ködfátyolos kéklő messzeség.

Óh messzeség te! Titkok takarója!
Óh messzeség te! Múlt vagy és jövő.
Te rejtegetsz még tán egy jó barátot,
Te új meséket teremtesz elő.

Enyém a nádas habkönnyű lengése...
A húzó darvak vándorserege...
Enyém az őszi szellő bús danája,
Mely lombot sodor a Tisza fele.

Enyém az eső vékony, ferde szála,
Mely búzaföldön ért kalászt nevel...

Enyém villámok éghasító fénye,
Sűrűn szállongó puha hópehely.

Enyém a távol tanya békessége...
Egy szerelmes pár nagy kazal alatt,
Enyém agg koldús esdő pillantása,
Ki roskadozva a mezőn halad.

Enyém lesz telt hold sáppadt aranylapja,
(Érdemrend éjjel gyászos öltönyén),
Enyém pásztortűz vérvörös világa,
Mely fellángol a láthatár szélén.

Keleti ablak! Hallod, hozsánát zengek!
Te vagy az élet... újjáébredés...
Te munkakedvem... édes-bús költészet...
Te új remény és te a feledés.

Kívánjon más nő drága briliánsot,
Gyöngyöt, mely pihent tenger fenekén...
Keleti ablak, virágimnak kedves
Szezon kincséért sem adnának én!

Áldott legyen, ki nekem adott téged,
Ki zord kriptából fényre vezetett.
Reasugárzson legragyogóbb napfény:
Önzetlen, hálás tiszta szeretet!

De van egy más mód is a husárok ellen küzdeni. Ez a sztrájk.

Ne együnk egy-két hétig húst, mindjárt leszál annak az ára.

Akármenyit irunk is a husdrágaság ellen, az nem ér semmit, míg a közönség nem sorakozik egy táborban és nem emeli fel tiltakozó szavát a husfogyasztók érdekében. Azonban, ha a közönség tömörül, a kívánt hatás azonnal meglenne, mert *vagy a huskimé-
rők engednének a husárból, vagy pedig a hatóság felállítaná a hatósági husszéket.*

A közönség mind a két esetben jól járna.

Még egyszer a sajtóról.

Hogy még olyan geniális agitátornak, aminőnek Vázsonyi Vilmost nagy tehetsége szerint ismerjük, — sem sikerült a közhangulat ellenében vihart előidézni, az megmutatkozott e napokban a sajtó ellen megindított közvélemény irányítása szándékánál. Az ország egész nyugodtan nézi, hogy komoly törekvés van a veszedelmes, a parazita sajtó letörésére. Nem Vázsonyi agitátorus lehetőségének mértéke miatt nem sikerült a közvéleményt felzárni, hanem azért, mert a közvélemény torkig van már a sajtóban feburizált, durva hangnemmél, meghurcolásokkal és nyilvánosság útján elkövethető sérelmekkel, amelyekkel szemben a megtámadott jó hírnév és erkölcsi érzékenység valóban lehetetlenül áll.

Igy állván a dolog, aztán minden ember így is tudván ezeket, hogyan lehetséges elképzelni, hogy a szent szabadságjog védelmének jelszava alatt az igazságügyminisztert támadni lehessen olyan javaslatért, melyet a közszükséglet érlelt meg? De ámbár így is van a dolog a szándékolt javaslatot az újságírók meghallgatásával kellett törvénybe iktatni.

A javaslat 20. §-a szerint joga van a laptól helyreigazítást követelni annak, akit a személyi, vagy vagyoni érdekében egyenesen, vagy burkoltan megtámadott... Ezt a jogot megterti a 39. §. következő rendelkezése: „A sértett a sajtóbeli közleménnyel okozott vagyoni kárának megtérítésén felül nem vagyoni kárért is megfelelő pénzbeli elégtételt követelhet. A kártérítési követelés a sértett akkor is megilleti, ha a sajtóbeli közlemény nem állapít meg büncselekményt“. Ezekkel a szakaszokkal alighanem tullek a célon. A helyreigazítási kényszernek magunkat alávetjük. Ha vétettünk, ha jóhiszeműen tévedtünk, vagy másoknak anyagi, erkölcsi kárt okoztunk: igyekezzünk utólagosan jóvátenni.

Követelhetik a helyreigazítást. De mi lesz a szabad gondolat és véleménynyilvánításból akkor, ha írásom közben állandóan a vagyoni kártérítés réme fenyeget. Hiszen e szerint nekem kritikát gyakorolni nem lehet. Mert ha megírnám, hogy a primadonna hamisan énekelt és a drámai hősnő rosszul domborított, — akkor az illetők nekem jöhetnek és a 30. §. alapján kártérítést követelhetnek.

De így járok, ha valami ipari találmányról, élelmiszerről mondok kritikát, aztán a gyáros, a kereskedő ezt üzleti érdekeiben sértőnek véli. Ezekben az esetekben a javaslat első szövegezése szerint tőlünk mindenki vagyoni kártérítést követelhet. Merek-e ezek után szabad véleményt nyilvánítani? Nemcsak gazdasági, hanem művészi kérdésekben is tollamra ül a vagyoni felelősség réme és szabad véleményemet elfojtja és így sok megíratlan marad, melynek a köz látna hasznát.

Szerencse, hogy a javaslatnak ezt a hézagot eseteit kijavították. Általában nagyon helyes volt, hogy az újságírókat meghal-
gatták és kívánságaikat honorálták: a helyre-

igazítási kényszer csak azokra a sajtóközleményekre alkalmazható, amelyek ténybeli valótlanúságot tartalmaznak. A kártérítési igénynek nem lehet alapja olyan közlemény, mely észleletekből s tapasztalatokból leszárdított tárgyi bírálatot tartalmaz és szerzőjének érdekeltsége nem bizonyítható. A kár megállapítása sem alapulhat érzékenységek méltánylásán, feltevéseken s a mérlegelés korlátlan jogán, hanem csak a bizonyíthatóságon alapulnak. Általában nagyon veszedelmes tulajdonság, feltevéseken s a mérlegelés korlátlan jogán, hanem csak a bizonyíthatóságon alapulnak. Általában nagyon veszedelmes tulajdonság, feltevéseken s a mérlegelés korlátlan jogán, hanem csak a bizonyíthatóságon alapulnak. Általában nagyon veszedelmes tulajdonság, feltevéseken s a mérlegelés korlátlan jogán, hanem csak a bizonyíthatóságon alapulnak.

Az olyan érzékeny szerv, amilyen a sajtó, nem tűri a jogászai szörszálhasogatásokat és bizonyos dolog, ha akármilyen nagy óvatossággal készül is a törvény: gyakorlati alkalmazásánál mutatkozni fognak hibái és ha változatlanul megmarad az embereknek az az igaz szándéka, hogy a gondolat szabad és véleményét bárki írásban szabadon elmondhatja, ha ez a vélemény igaz és a közbiztonságot nem sérti, — akkor azt a törvényt mindaddig revidálni kell, amíg a gyakorlati élet követelményeinek meg nem felel.

Nem volt még eddig törvényhozás, mely a szabad sajtó kodifikálását egyszerre véggezte volna. Viszonyok és szükség szerint javították és csak az a kívánatos, hogy e fontos szabadságjog minden békó és korlátozás nélkül teljesíthesse feladatát. Az a korlátozás, ami a sajtót most éri, — dacára annak, hogy egy sajtóellenes, agresszív korban született, — nem veszedelme a gondolat szabadságnak, csak az álhírek, a felfújt hazug sajtóra végzetesek? Hisszük, hogy a jogi gyakorlat is ezek megszüntetésére fog törekedni, nem pedig a becstületes sajtó üldözésére, mely ámbár pártot szolgál, ha azt úgy szolgálja, hogy az ellentáborban küzdők ezért feltétlenül nem hazaáruló gazemberek, amint a szabad sajtó naponta öles betűkkel arról, meg amarról, — legyen bármely párt — a pártállása szerint ordítja, akkor ezt a pártot szolgálásában nem korlátozza s nem bénítja.

Községi közgyűlés.

Kunszentmárton község képviselőtestülete 1913. évi november hó 12-én, szerdán délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott csekély érdeklődés mellett. Az igaz, hogy fontosabb, érdekesebb tárgy nem szerepelt a tárgysorozaton, a képviselőtestület szerdán inkább utcaszabályozási és illetőségi ügyekkel foglalkozott.

Nevezetesebb ügyek a következők voltak:

Az előjáróság bemutatta B. Tóth Terezia hagyatékának eladása és az elhagyottá nyilvánítottak számadásának jóváhagyását tartalmazó törvényhatósági határozatot.

Az előjáróság bemutatta a törvényhatóság azon határozatát, melylyel a kunszentmárton-tiszaugi vasútra 100.000 koronát szavazott meg. A képviselőtestület zajos éljenzéssel fogadta a vármegye határozatát.

Az alsó-erdő melletti ut teljesen járhatatlan, pedig ez az ut nagyon forgalmas, mivel az alsó-erdőbe csupán ezen az uton lehet bemenni. A képviselőtestülethez P. Horváth János és 53 társa kérvényt adott be, hogy ezt az utat tegye járhatóvá. A képviselőtestület kimondotta, hogy az alsó-erdő melletti utcát forgalomképesse teszi, de a kiadási költségeket a Körös-Tisza-Maros árm. társulattól fogja követelni, mivel a társulat kötelessége volna ezt az utat járhatóvá tenni.

Mezey István kántornak két hónapi szabadságot engedélyezett a képviselőtestület és tekintettel arra, hogy kórházban óhajtja

magát gyógykezeltetni, 100 korona segélyt szavazott meg neki.

A gőzfürdő pénztárosnője, Takács Juliska férjhez ment, ezért helyébe a képviselőtestület Józsa Juliskát választotta meg.

Ezután utcaszabályozási és illetőségi ügyeket tárgyalta a képviselőtestület.

Hirek.

Kunszentmárton, november 16.

A KÖRÖS,

ez az ártatlan kún folyó, melyen a végzet azon átka ül, hogy bár milliókba kerülő duzzasztó-műveket pakolnak türelmes nyakába, gőzhajózhatóvá soha sem lesz. Nem pedig azért, mert... semmi babám, semmi, így szokott ez lenni... Így bizony, nemcsak nálunk, kunoknál, hanem másutt is, e széles nagy koldus Magyarországon mindenütt.

Másutt is hozzá fognak ehhez és ahhoz is. Itt se lesz, ott se lesz az egész hacacáréból semmi. Legfelebb egy bankett és száz toaszt.

Igen, de a Körösről diskuráltunk. Hát a Körös folyik. Folyik, mossa a partot. És a part fogy, lassan, észrevétlenül eleinte, majd rémitően omlik alá. Omlik az egész kőgáttal egyetemben.

Sokat irtunk már erről. Meghallgatásra nem talált sehoh. Nem csoda, hisz a közönség érdekéről van szó.

— **Uj esperes.** Dr. Szemcsányi Lajos egri érsek dr. Kucsera Ferenc törökszentmiklósi plebánost a kunszentmártoni kerület helyettes esperesévé és kerületi tanfelügyelővé nevezte ki.

— **Vármegyei virilisek.** A vármegyei legtöbb adófizető névjegyzéke e hó 18-ig a község házában közszemlére van kitéve és ellene a felszólamlások e hó 18-ig ugyanott beadhatók. A névjegyzékbe Kunszentmártonból fel vannak véve:

1. Baranyi Ödön 3325 kor. 26 f. adóval,
2. Józsa Károly 2119 kor. 01 f. adóval,
3. Szabó András 1345 kor. 29 f. adóval,
4. Doba István 1273 kor. 82 f. adóval,
5. Dr. Sváby Lajos 1192 kor. 96 f. adóval,
6. Németh Illés 1119 kor. — f. adóval,
7. Nagy Géza 1100 kor. 34 f. adóval,
8. Fazekas Imre 1079 kor. 92 f. adóval,
9. Mátray Lajos 1021 kor. 18 f. adóval,
10. Fazekas Pál 986 kor. 48 f. adóval.

— **Szent Márton napi bucsu.** A szokott csendben folyt le a november 11-iki Szent Márton napi bucsu Kunszentmártonban. Az ünnepi istentiszteletet Nogáll László tiszaföldvári plebános tartotta, míg a szent beszédet Kiss Sándor káplán mondotta. A szent misén az összes hivatalok és testületek résztvettek. Az ünnepi mise után Csetkovits Miklós adminisztrátor villás reggelit adott, melyre az előjáróság, a járásbíró, az iskolák vezetői, valamint az ügyvédi karból voltak hivatalosak.

— **Dósa József hagyatéka.** Amint értesülünk, Dósa József volt plebános hagyatékai iratai a közalapítványi ügyszéktől már leérkeztek Kunszentmártonba és így a kir. járásbíró hamarosan meg fogja hozni a hagyaték átadó végzést.

— **A kolera vármegyénkben** még mindig nem akar szünni. *Tiszaroff* és *Tiszabeó*, miután a bacillushordozó Pásztor Pálnál már 6-án a vizsgálat negatív eredményt mutatott, — koleramentesnek nyilvánították. — *Tiszaburán* a két betegnél a 26 éves Gecse Vilmánál és a 42 éves Bóta Jánosnál a vizsgálat még 10-én is talált bacillusokat, de mindketten jobban vannak. — *Szolnokon* a járványkórházban ápolott 21 éves Móga Péter, miután 9-én a vizsgálat negatív eredményt mutatott, teljesen kigyógyult és a kórházból elbocsátották. — November hó 8-án Szolnokon, a báró Harkányi-féle téglatelepen meghalt a 7 éves Forvált Antal munkásgyerekek és néhány órával később természetes atyja, Klapeszti Szaniszló 55 éves munkás. A bakteriologiai vizsgálat mindkettőnél megállapít

totta az *ázsiai kolerát*. Ezekon kívül még három betegedtek meg, valószínűleg kolerában.

— **Kaszinó-est.** Az uri kaszinó tegnap, szombaton este dísznótoros vacsorát rendezett, mely kitűnően sikerült. Alig hiányzott a tagok közül egy-kettő. A vacsora után a tagok barátságos beszélgetés között, a reggeli órákig együtt voltak.

— **Társas vacsora.** Az Iparos Ifjak Önk. Egylete f. hó 11-én, Szent Márton napján, kabaréval egybekötött társas vacsorát rendezett, mely ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. A vacsora után Bíró Dezső alelnök az egyesület vezetősége nevében szép beszéd keretében bemutatta a tagoknak és vendégeknek Szabó Kálmánnak, az egyesület elnökének arcképét, melyet egy példányban az egyesület, másik példányban az elnök részére a vezetőség a saját költségén készíttetett el. „Megérdemli — ugymond — az az ember, aki már-már feloszlásnak induló egyesületünket megmentette, rendbe hozta és erkölcsileg oly magasra emelte, — fogadja olyan szívesen, mint amilyen örömmel és hálattal szívvel nagyrabecskülésünk kifejezése mellett adjuk”. Szabó Kálmán meghatóan köszönte meg a meglepetést.

— **Egy kisgazda levele.** Mig csak a hivatalos szobában készült leírások szóltak a műtrágyázás hasznos voljáról, addig akadhatok bizalmatlan emberek, akik rámondhatták: akkor hiszem, ha látom. De talán egy kicsit gondolkodóba esünk, ha elolvassuk ezt a levelet, melyet Kántor András kérői kisgazda ír. Így szólnak a sorai: A mult év ősszén kísérletezés végezt kaptam ingyen 150 kiló műtrágyát. Én az utasítás szerint jártam el, de a folyó évi május 18-iki rendkívüli nagy jégeső az őszi buzát úgy elverte, hogy az teljesen megsemmisült. A tavasszal bele vetett here (lóhere) mutatja azért, hogy a műtrágya sokat ér, annyival is inkább, mert az a rész, illetve a kettő kateszteri holdnak fele, ami műtrágyával (szuperfoszfát) be volt hintve, 80 centiméter magas, a mi nem műtrágyás, alig érte el a 8 centiméter magasságot, tehát a különbség óriási, pedig a talaj egyforma. Most már alázatosan megkérném a Nagyságos Urat, méltóztassék felvilágosítást adni arról, hogy hol szerezhethük be a műtrágyát a legelőnyösebb módon, mert néhány kisgazda társam is óhajtanak műtrágyát hozatni. Ha kapnánk kedvezményes árban műtrágyát 50 métermázsát. Több más, minket nem érdeklő dologról írva Kántor András uram levelét így végzi be: „az általam kísérletezett területet én minden kisgazda társamnak megmutattam, sőt hívom annak megmutatására, aki látja, csak bámulja. Egy hét mulva lekaszálom. Kérő, 1913. augusztus 27-én. Tisztelettel: Kántor András.”

— **Vásárunk.** Az őszi országos vásárunk szokatlan élénk volt. Lehet mondani, hogy ilyen népes országos vásárra alig emlékezünk. Amilyen nagy volt a felhajtás, olyan élénk is volt az adásvétel. Felhajtott szarvasmarha: 2000, ló: 1950, juh: 2000, sertés 1000 darab. Eladott szarvasmarha: 800, ló: 1200, juh: 1500, sertés 900 darab. Helypénzekből 1407 kor. és 59 fill. folyt be.

— **Házasság.** Nagy István mészáros mester f. hó 18-án d. u. 3 órakor tartja esküvőjét Barna Veronkával.

— **Tűz.** November hó 13-án, csütörtökön, a délutáni órákban, kigyuladt a Katona Péter telkén egy kazal szalma, innen a tűz tovább terjedt és meggyuladt a Szikszay Pál szalmája is. Mindkét kazal teljesen leégett. A toronyór aludt, így tűzoltóink csak későn, mikor már minden elégett, érkeztek ki a tett színhelyre. A toronyór már nagyon öreg bácsi, így nem vehetjük neki rossz néven, ha ebéd után egyet szundit és így nem veszi észre a tüzet.

— **Családi béke és nyugalom** ott honol, hol nincs gyermek betegség. A gyermekbetegséget megelőzni minden anya kötelessége és gondja. E célt úgy érik el a legjobban, ha a gyermeket az elválasztás idejétől kezdve Posphatine Falieres-el táplálják. Ennek következtében a gyermek megerősödik, husa megkeményedik és a fogzáson könnyedén esik túl. Egy nagy doboz elegendő 3 hétre, ára 3

korona 80 fillér. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerész-tára Budapest, V. Szabadság téj.

— **Vásár Mindszenten.** Az országos vásár Mindszenten november hó 22 és 23 napjain tartatik meg, hová vézmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1913. november 8-tól november 15-ig *születtek:* Kruzslicz Mihály Márton, Hegedüs Kálmán László, Révész Márton, Zs. Hegedüs Katalin, Dóczy Márton, P. Kocsis Márton, Józsa László Márton, A. Kovács Erzsébet. Zs. Hegedüs Márton, Závodni László János, Kardos Erzsébet, Devánszki Imre, Gál István Márton, Kurucz István. — *Házasságot kötöttek:* László Mihály és Samu Katalin, — *Elhaltak:* Görög Gergelyné Kruzslicz Mária 69 éves, K. Tóth István 49 éves, özv. Zsindely Mihályné Benke Rozália 56 éves.

4268/1913. szám.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

„Muszaj-korcsma“

1914. január 1. napjától következő 3 (három) egymásutáni évre 1916. év dec. 31. napjáig szóbeli nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek haszonbérbe fog adatni.

Az árverés 1913. évi nov. 24. napján d. e. 10 órakor a községházán a főjegyző hivatalos helyiségében fog megtartatni, ahová az árverelni kívánók meghívotnak.

Kunszentmárton, 1913. nov. 12.

Fazekas
főjegyző.

Gergulics
főbíró.

Hizlalásra

legalkalmasabb a világhírű

Hungária gyorsbizlaló abrafűszer,

mely minden jószág hizlalásánál nélkülözhetetlen, különösen disznók, lovak, szarvasmarhák és baromfiaknál, melynek használata által **félidő** alatt meghízhatnak. A földmívelési miniszter által engedélyezve és a husipari kiállításon kitüntetve.

Kisebb és nagyobb csomagokban kapható
Kun Jánosné és Társa
községháza alatt levő liszt-üzletben.

Eladó üzletek.

BALLA ANTALNAK a régi vásártéren levő

háza, fűszer és vegyes-üzlettel

együtt, továbbá a Bethlen-utca 1115 számú

háza, korcsmával, italmérési joggal

eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos, Balla Antal vendéglős.

Talmácsi Imrének

a Batthányi-utcában levő 87 számú

h á z a

az Apatócki János-féle korcsma szomszédságában, kedvező feltételek mellett ELADÓ. A ház áll 3 szoba, 2 konyha és mély léképiletekből — 268 négyzetögl telekkel. Vizvezeték bevezetve. Értekezhetni lehet az eladó háznál.

Fontos

kőművesek és ácsok részére.

Olyan kőművesek és ácsok részére, kik legalább 3 évig, mint segédek dolgoztak és ezt munkakönyvvel kimutatni tudják: a mesteri vizsgák letétele céljából

előkészítő tanfolyamot

nyitok november hó folyamán.

Bővebb felvilágosítás — szíveségből, Mátray Lajos irodájában nyerhető.

Genal Gyula

okl. építész-mérnök.
Temesvár, Józsefváros,
Kossuth-u. 1.

Gergulics Pál főbírónál naponta frissen fej

T E J

nagyobb mennyiségben kapható.

Eladó méz.

Elsőrendű kifogástalan tiszta akác-méz 5 klgmos postadobozokban bérmentve 10 koronáért.

Elsőrendű kifogástalan zamatu tiszta fű-méz 5 kilogramos postadobozokban bérmentve 9 koronáért.

Elsőrendű kifogástalan tisztes különböző virág-méz 5 klgmos postadobozokban bérmentve 8 koronáért. Gyönyörű szép csemege sejtes-méz kilogramonként 2 koronáért bérmentve küld

Kovács Elek

méhész, Kunszentmárton.

25 klgnál nagyobb vételeknél külön árain vannak.

KÖRHÖCÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle
Réthy-pemetű cukorkánál.

Milho ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkákat, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat nem rontja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-féle keressünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a „RÉTHY” név.

1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt.

Postán küld 5 doboz franko 3 koronáért.

RÉTHY BÉLA gyógyszerész Békéscsaba.

A világ legjobb tetőfedő anyaga.

GYÁRI LERAKAT: Kunszentmártonban, IFJ. TOMONYICKA JÓZSEFNÁL.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz hogy

KOLOZSVÁRI (HEINRICH-féle)

Glycerin szappan

Tojás „

Mandula „

Márvány „

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

Kiadó

egy különálló SZOBA esetleg butorozva MICHNIK JÓZSEF szobafestőnél.

Eladó korcsma és föld.

SZÁNTÓ ANDRÁSNAK Mesterszálláson lévő jóforgalmu korcsmezlete, joggal és négy hold földdel örök áron szabad kézből ELADÓ. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhögés elleni szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, szamárköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló *hűlés* ellen.

6100 köszönő és hálalevél orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

Az őszi idényre

divatos női kalapok, kalapformák megérkeztek

Silberstein T.

divatírúsnő,

Kunszentmárton, az új zsidó templom mellett.

Átalakítások, javítások gyorsan és izléseesen eszközöltetnek.

Fényképészet

Tizenöt éve Kunszentmártonban jó hírnévnek örvendő fényképészeti műtermem most újonnan van berendezve. Ugyanis ott a legjobb kivitelű fényképek készülnek és pedig, szalon-, táj-, csoport és színes képek. Valamint sirköbe porcellánra égetett képek, ugyszintén

életnagyságu képek

a legjobb kivitelben.

Tisztelettel

Sáray Szabó Albert

fényképész.

Szántó Albert gyalui lakosnak

115 m. hold tanyaföldje

egy tagban haszonbérbe kiadó. — Cim: Szentes, Széchenyi-utca 78, és esetleg a helyszínen.

Palásthy Lászlónak

Deák-Ferenc-utcai (templom megett) háza örök áron **eladó.**

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes 20 acél trombita hanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner

„Hangszer Király”

országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható.

Budapest, József-körút 15. — Gyorsító műhely érjen fényképes hangszerárjegyzéket.

KOLLARIT-BŐRLEMEZ KAUCSUK KOMPOZITIOVAL BEVONT SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

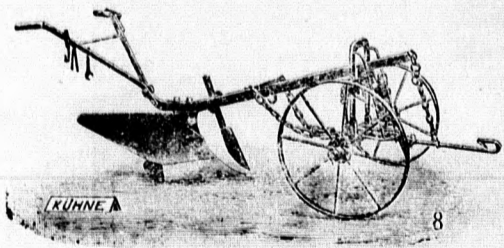
kaucsuk kompozitioval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

VÉGTELENÜL TARTÓS.

Régi zindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Szolnokon kapható:

Mezőgazdasági Szövetkezetenél.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakháza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaköztségének szives tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviselőjét az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak Kunszentmárton

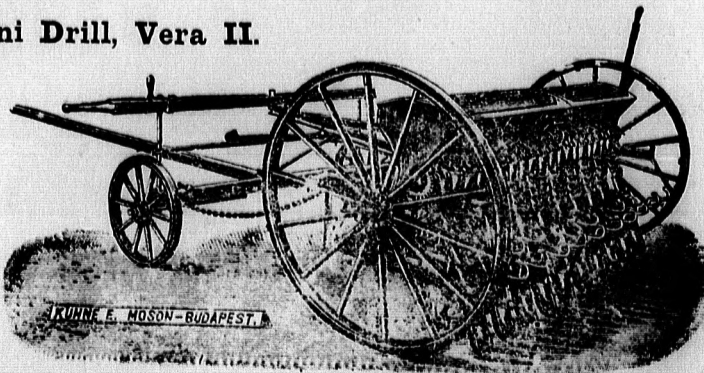
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni sziveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Az őszi idényre ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II.** hirneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle nagyságban, szecskavágóinkat, répavágóinkat stb. stb.

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.
Moson — Budapest.

Nyomatott Wolf Dezső könyvnyomdájában Kunszentmárton.